

Ciutat vella: la gestió del turisme des del territori

Nous reptes per a l'equilibri territorial

Gener 2010

0.Introducció

- L'Ajuntament a través del PAM impulsa l'elaboració d'un Pla Estratègic de Turisme de la ciutat de Barcelona que, amb els sectors implicats, aborda la necessitat de planificació de la capacitat d'acollida de turistes i garanteixi la qualitat i sostenibilitat del sector empresarial de la ciutat.
- El Pla estratègic, horitzó 2015, es dota de diferents òrgans de gestió, d'una metodologia i d'un calendari de treball. Destaquen dues fases:
 - Fase de diagnosi: setembre 2008-octubre 2009
 - Fase estratègica: novembre 2009 - juliol 2010

- El Districte de Ciutat Vella és part implicada del Pla Estratègic mitjançant:
 - Creació de Comissió específica de Ciutat Vella
 - Participació en el grup de treball municipal *Turisme i Ciutat*.
 - Participació en altres Comissions durant el procés d'anàlisi.
 - Àrees i icones turístiques
 - La Barcelona dels districtes
 - Allotjament
 - Comerç

1. La Comissió Ciutat Vella

- Es constitueix el 12 de maig de 2009
- A diferència de la resta de comissions, la de Ciutat Vella es crea com a comissió de treball **participativa amb caràcter permanent** per la importància i repercussions que el turisme té en el territori
- **La seva configuració és representativa** dels grups polítics, dels representants veïnals, dels agents econòmics (comerç, restauració, serveis turístics etc.) i culturals i tècnics municipals etc..)
- La Comissió, presidida per la sociòloga Marina Subirats, està integrada per **40 membres** amb el suport específic de l'oficina tècnica del PET

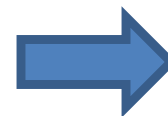
2. Creació de la taula tècnica municipal de turisme i ciutat

- Es crea per decret de l'alcalde el juny de 2009
- Objectiu: **impulsar la coordinació transversal per a l'encaix entre el turisme i la ciutat.**
- Presideix el gerent municipal i està configurada amb representants dels diferents serveis municipals implicats: Llicències, Guardia Urbana de Barcelona, Medi ambient, Urbanisme, Districte CV i Promoció Econòmica
- Principals funcions: alinear les actuacions municipals en la gestió de l'impacta del turisme a la ciutat, garantir l'homogeneïtat en el tracte que es dona als territoris en relació al turisme, proposar el pla director de turisme de l'Ajuntament etc..

**PLA ESTRATÈGIC
TURISME : ANÀLISI,
DIAGNOSI, PROPOSTES**

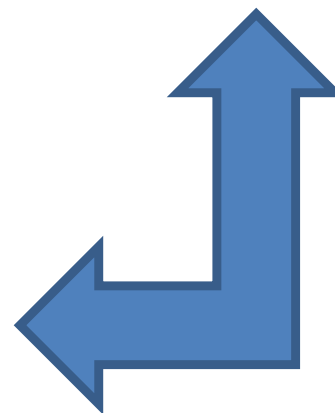
**MODEL CIUTAT/MODEL
TURÍSTIC/ REPTES**

DISTRICTE CIUTAT VELLA
- **Gestió i control dels impactes**
- **Comissió Turisme: espai de participació permanent i consens per al model de turisme en equilibri amb el territori.**

TAULA TÈCNICA TURISME I CIUTAT
:coordinació transversal i actuacions municipals en la gestió de l' impacte del turisme a la ciutat

3. Dades rellevants de Ciutat Vella

- **4,4 km² de superfície**
- Ocupa el **4,45%** del terme municipal de Barcelona
- **26.392 habitants/Km²**, mentre que a la resta de Barcelona la mitjana és de 16.152 hab/km²
- **Mitjana d'edat de 41 anys**, taxa de natalitat i de gent gran inferiors a la mitjana de Barcelona
- A Ciutat Vella hi viu el 7% de la població de Barcelona i **prop del 40% de població estrangera**. El Districte concentra més del 17% de residents estrangers de Barcelona
- Principals nacionalitats estrangeres: **Pakistà 5,9%**, **Marroc 4,2%** i **Filipines 3,8 %**

- L'any 2005, la **Renda Familiar Disponible per Càpita a Ciutat Vella era d'11.919 euros**, el 72% de la mitjana de Barcelona. El 2000 aquest percentatge era 10 punts més baix.
- **Habitatge: 57,9% de lloguer respecte a una mitjana del 28,5%** a la resta de Barcelona
- Tipologia d'habitatge: **44,6% edificis combinen habitatge familiar amb local comercial**, el percentatge més elevat després de l'Eixample.
- Ciutat Vella concentra el **33,6% de superfície cultural** de Barcelona.
- **L'hoteleria i la restauració ocupen prop del 30%** de l'espai productiu del Districte
- Concentració comercial: **35,4 llicències/1000 hab.** per 24,4 a la resta de Barcelona

- **Ciutat Vella és la zona preferida de la destinació Barcelona:** com a centre històric genera un “efecte icònic” en relació a la totalitat
- Segons estudi d’opinió, **9 de cada 10 residents de Ciutat Vella creuen que viuen en un barri on hi ha molts turistes**
- Barcelona és la quarta ciutat europea en densitat turística
- A Ciutat Vella es troben alguns dels punts més freqüentats i visitats pel turisme: Aquàrium, Museu Picasso i Parc Zoològic
- **El Port de Barcelona és el primer de la Mediterrània,** al 2008 superava els 2 milions de passatgers anuals

Resultats estudi opinió sobre la percepció del turisme a Barcelona i a Ciutat Vella

- El 69,6% d'entrevistats de Ciutat Vella valora que el turisme és positiu com a motor econòmic, mentre que al conjunt de Barcelona aquest percentatge és del 75,6%
- El 63,6% de Barcelona valora positivament la gestió de l'Ajuntament en relació al turisme i negativament un 17,4%, mentre que a Ciutat Vella el 52,7% fa una valoració positiva i un 30,1% la fa negativa. La millora de la seguretat i dels serveis són les actuacions considerades més efectives i les que menys són la lluita contra el soroll i els apartaments turístics il·legals
- A la pregunta sobre el què és més negatiu del turisme, els entrevistats de Ciutat Vella opinen: el 20,6% l'aglomeració i superpoblació; el 14,2% l'incivisme i la mala educació; el 12% el soroll; l'11,8% la brutícia i el 7,1% el turisme de borratxera .

- A Barcelona el 22% d'entrevistats considera que el turisme dificulta la convivència a l'espai públic entre veïns i turistes, mentre que a **Ciutat Vella és del 45,8%**
- **El 82% d'entrevistats a Ciutat Vella està d'acord a promoure un debat sobre turisme**
- Respecte al futur del turisme: el 94,7% considera que cal fomentar el turisme cultural i el 90,1% el turisme de qualitat. El 63,4% de Barcelona i el 53,3% de Ciutat Vella està en desacord en que el futur passi per reduir la quantitat de turistes
- Sis de cada deu entrevistats creuen que Barcelona ha de continuar atraient més turismes, a Ciutat Vella les opinions estan dividides a parts iguals.

5. Ciutat Vella precursora en la governança de l'activitat turística

- El Districte de Ciutat Vella és un laboratori per a la ciutat, que ha tingut i té el repte d'innovar, dissenyar i gestionar polítiques, programes, dispositius... per donar respostes a la successió continuada i vertiginosa d'esdeveniments i fenòmens de la nostra societat, que incideixen en primer lloc i amb més intensitat en aquest territori.
- Els impactes per la massificació de visitants i d'activitats econòmiques o de lleure i el fràgil equilibri entre els usos de l'espai públic que això comporta o la preservació del patrimoni històric i artístic ... fan que contínuament s'esmercin esforços en aconseguir compatibilitzar el doble vessant de vida ciutadana amb la seva condició de centralitat i capitalitat.

- Destaquen els diferents programes o dispositius específics de Ciutat Vella actualment en funcionament, així com actuacions prioritàries per al 2010, que tenen com a principal objectiu la regulació i/o control dels diferents impactes directes i indirectes que es donen en àmbits com la mobilitat, la sobre ocupació de l'espai públic, l'habitatge, l'activitat econòmica o la prevenció i la seguretat; tots ells relacionats amb el turisme i el caràcter de centralitat d'aquest territori.

- **Millora de l'espai públic:**

- Taula interdepartamental de la Rambla
- Mobilitat: reordenació autocars Via Laietana, implantació zones 30
- Dispositius d'estiu (campanyes per minorar el soroll, agents cívics...)
- Millores del nou contracte de neteja
- Ordenació de l'ocupació d'espais per a terrasses
- Regulació i ordenació de fires i altres activitats a la via pública.
- Actuacions d'urbanisme preventiu

- **Regulació i control de l'activitat (llicències, promoció econòmica, urbanisme, coordinació territorial)**
 - Moratòria hotels i redacció nou pla Usos.
 - Dispositiu regulació habitatges d'ús turístic
 - Oficina de l'habitatge i programa anti-mòbbing.
 - Compliment del Pla especial de souvenirs.
 - Intensificació i unitat de la inspecció: establiments d'oci nocturn denunciats per sorolls

- **Prevenció i Seguretat**
 - Decret de l'alcalde de **restricció de la Llei Horaris a determinades activitats comercials** per motius d'ordre públic.
 - Dispositiu de gestió grans esdeveniments : celebracions esportives, festes ciutadanes....
 - **Posada en marxa de la Junta de Seguretat de Ciutat Vella**, com a nova eina que permet obrir vies en problemes complexes i globals amb aliances amb totes les administracions i on Ciutat Vella pot incidir en àmbits normatius per sobre de les seves competències (el tractament de reincidents, la prostitució a la via pública etc.)

- **Governança o arquitectura de gestió**
 - Creació Unitat de gestió de la Centralitat amb l'objectiu de prioritzar, entomar i coordinar amb eficàcia aquells projectes o nous serveis que sorgeixen i afecten singularment a Ciutat Vella pel seu rol de centralitat i potència turística
 - Interlocució amb els agents econòmics de l'oci nocturn per treballar per la millora qualitativa del sector al Districte i generar sinèrgies positives (campanya promoció Plaça Reial, interlocució amb hotel Vela per potenciar la inserció laboral de territori...)

Altres actuacions prioritàries per al 2010 :

- **Millora de l'espai públic:**
 - Mapa d'usos de l'espai públic
 - Seguiment i concreció de les actuacions de millora de la Rambla.
 - Ordenació de l'ús de la bicicleta al Districte.
 - Projecte integral d'intervenció en finques
 - Substitució de les xarxes de façanes
 - Neteja de grafits
 - Definició d'un pla específic a la Zona acústica de Règim Especial de Ciutat Vella

- **Regulació i control de l'activitat (licències, promoció econòmica, urbanisme, coordinació territorial)**
 - Aprovació i gestió del nou pla d'usos
 - Continuar amb les campanyes d'inspecció en botigues de souvenirs, plats preparats, establiments de pública concurrència que generin molèsties, compliment decret horaris etc.
- **Governança o arquitectura de gestió**
 - Continuar impulsant la coordinació transversal interadministrativa en el control i gestió dels impactes en temes de seguretat i prevenció (fiscalia, cossos seguretat, governació i Generalitat de Catalunya).

- **Elaborar un pla de treball coherent amb la diagnosi estratègica i els reptes de futur de la PET que defineixi objectius i projectes concrets, consensuat amb la Comissió de Turisme de Ciutat Vella i impulsar-lo amb el suports interns (Ajuntament de Barcelona/Promoció econòmica) i externs (agents socials i econòmics implicats)**

- Principals objectius del Pla de Treball

- **Incidir i minimitzar els aspectes crítics dels impactes del turisme a Ciutat Vella**
- **Consensuar i comunicar el model turístic de Ciutat Vella d'acord amb el model de territori**
- **Dissenyar estratègies de futur amb la visió del model de territori.**
- **Consolidar complicitats amb els principals agents .**

6. Consolidació d'estructura de gestió

